

NBKL

Nederlandse vereniging
van bioketel leveranciers

JAARVERSLAG 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Hoofdlijnen	2
3. Politiek en beleid	2
Oude issues slepen voort	2
4. Markt	5
Chaotische prijsontwikkelingen	5
Afzet bioketels	5
5. Vereniging	5
Interne organisatie	6
Externe vertegenwoordiging	6
Installateurs	7
Ledenvoordeel	7
6. Communicatie	8
Pers	8
Publiek	8
Netwerk	8
Intern	8

1. Inleiding

De NBKL is de vereniging van bedrijven die bioketels leveren en van bedrijven die daarvoor biobrandstoffen leveren. Zij vertegenwoordigt de branche in het overleg met de overheden en naar andere organisaties. De NBKL bepleit het gebruik van alleen duurzame biomassa voor bioketels, anders is er geen sprake van hernieuwbare energie. De luchtkwaliteitsnormen voor bioketels moeten naar de mening van de NBKL aan de technisch hoogst mogelijke norm voldoen en worden gehandhaafd door de overheid. Met dit jaarverslag informeren wij onze leden en ons netwerk over onze branche en de NBKL.

2. Hoofdpijnen

2022 was een bijzonder jaar. Zoals één van onze leden zei: *“We bestaan meer dan honderd jaar, maar we hebben zo’n uitzonderlijke situatie op de markt nog niet meegemaakt.”*

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in februari, zijn de energieprijzen van gas en elektriciteit uitzonderlijk sterk gestegen. Dit zorgde plots voor veel vraag naar bioketels, vooral kleinere. Gaandeweg gingen ook de prijzen van biobrandstoffen omhoog. Hierdoor kwamen vooral klanten van bioketels met SDE-subsidie in de problemen; de subsidie daalde terwijl de brandstofkosten opliepen.

Onze vereniging nam afscheid van haar zeer gewaardeerde voorzitter Eppo Bolhuis. Binnen het bestuur vangen we zijn vertrek op door een spreiding van de vele taken en dat is wennen. De vereniging is licht gegroeid in ledenaantal.

3. Politiek en beleid

Oude issues slepen voort

In december 2021 werd het Coalitieakkoord gepubliceerd van VVD/D66/CDA/ChristenUnie. Daarin is een hoge ambitie geformuleerd wat betreft de klimaatdoelen. Over bio-energie is de volgende passage opgenomen:

“We bouwen het gebruik van houtige biomassa voor energiedoeleinden zo snel mogelijk af, waarbij we rekening houden met de kosteneffectiviteit. Biomassa wordt zo hoogwaardig mogelijk ingezet aan de hand van de cascaderingsladder. We staan alleen het gebruik van

houtige biomassa die geproduceerd is in de EU toe, zodat we de naleving van duurzaamheidscriteria kunnen monitoren. We zorgen ervoor dat duurzame alternatieven voor warmte versneld worden ontwikkeld.”

Het ‘zo snel mogelijk’ bleek een ‘onmogelijk snel’. De afbouw van subsidies ging namelijk ongekend hard en zonder enige vorm van compensatie (zoals in de SER afgesproken), zonder enig zicht op een opbouw en zonder zicht op duurzame (en betaalbare) alternatieven. Ontwikkelaars van warmtenetten hebben in veel gevallen echt bioketels nodig in de opstartfase of – later - als piekvermogen.

De subsidiestops hebben ten eerste geleid tot een aanmerkelijk lagere productie van bioenergie vanaf 2021. Op de termijn van functioneren van deze installaties (12 tot 15 jaar) gaat het om circa 2 miljoen CO₂ die vermeden had kunnen worden.

Ten tweede is de betaalbaarheid van de energietransitie verslechterd. Bij voortzetting van de subsidiestops bedragen de extra kosten volgens een TNO- onderzoeksrapport € 2.7 miljard. Daarbij wordt uitgegaan van betrekkelijk lage kosten voor de alternatieven (restwarmte, geothermie, aquathermie), en wordt verondersteld dat voor piektoepassingen aardgas zal worden gebruikt (i.p.v. duurzame bioenergie).

De aanscherping van de emissienormen voor bioketels is gepubliceerd. Het Besluit zou ingaan op 1 juli 2022, maar werd uitgesteld. Onder de nieuwe normen zullen bioketels praktisch emissieloos zijn. De normen zijn immers veel strenger dan waar ook ter wereld. Ook zijn de normen veel scherper dan de normen die aan andere emitterende sectoren in Nederland worden gesteld. In de informatie van het ministerie aan de Tweede Kamer en in de besprekingen met de NBKL over de nieuwe emissienormen is door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat altijd toegezegd dat er subsidies voor bioketels zullen zijn, zodat de normen ook economisch haalbaar zijn. Met het wegvallen van de subsidies zijn de normen niet alleen economisch onhaalbaar geworden, maar ook juridisch onhoudbaar. De NBKL blijft de overheid, ook na 2022, hierop wijzen. Want zonder goede rechtsgrond voor de wijzigingsvoorstellen dreigen in de praktijk niet alleen verschillen te ontstaan tussen de uitstoot van bioketels, maar ook handhavingsproblemen en onduidelijkheid in de markt, exact dat wat nooit de bedoeling van normen kan zijn.

Emissienormen per ?? conform concept Besluit van 18 oktober 2021

	0.5-1 MW		1-5 MW		5-50 MW		
	huidig	Besluit	huidig	Besluit	huidig	Besluit	
fijnstof	40	→ 15	20	→ 5	5	→ 5	
stikstof	300	→ 275	275	→ 145	145	→ 100	
zwavel	200	→ 100	200	→ 100	200	→ 60	
NH3	-	-	geen	5/10/20*	geen	5	

- Igv SCR 5 mg/Nm³. Igv SNCT 10 mg/Nm³ met evt. maatwerk (gemeente) tot 20 mg/Nm³

In 2022 heeft de NBKL daarnaast getracht duidelijkheid te verkrijgen over de vraag voor welke bioketels deze normen precies gaan gelden. Want door verschuivingen in het verleden bleek namelijk dat het Activiteitenbesluit geen ondergrens meer kende voor bioketels. Vanuit 'Den Haag' kwam slechts 'voorlopige' duidelijkheid (op 100kW), zonder dat de moeite werd genomen om argumenten te wisselen. Vandaar dat we met andere partijen in de branche onze krachten bundelen om samen op te trekken en het gesprek zoeken.

Een ander gevolg van de hoge gasprijzen bleek dat de bestuurlijke- en media-hectiek gericht tegen bio-energie stil viel. Er lijkt ook meer nuance te komen in de beeldvorming, bio-energie is nu eenmaal nodig om de klimaatdoelen te halen en helpt Europa minder afhankelijk te worden van buitenlandse energieleveranciers.

Vanuit het bestuur van de NBKL volgen we de politieke en bestuurlijke ontwikkelingen en trachten invloed uit te oefenen waar we kunnen om een level-playing-field voor alle duurzame opties te bereiken.

4. Markt

Chaotische prijsontwikkelingen

Door de Russische inval in Oekraïne stegen de energieprijzen, waaronder de prijzen voor biograndstoffen. T.o.v. de prijsstijging van aardgas viel het nog mee, maar voor onze klanten is het een hard gelag. Temeer daar de prijzen voor gas (een fossiele (!) brandstof) wel onder het prijsplafond valt, maar het duurzame alternatief niet.

De toekomstige gasprijzen zullen naar verwachting hoog blijven en daarmee onze markt ten gunste bepalen

Naast de brandstof, gingen de prijzen van bioketels ook hard omhoog, met ongeveer 15 - 25% in een jaar. Daarbij kampen onze leden met lange levertijden en een tekort aan mankracht.

Afzet bioketels

De afzet van bioketels is in 2022 weer toegenomen. Vooral bij kleine ketels zien we een duidelijk herstel. De beeldvorming onder particulieren blijkt ook te kantelen. We signaleren dat de sterke toename van verkoop van houtkachels toont dat grote groepen mensen bewust kiezen voor hout als een extra bron van warmte. Daarnaast zijn er steeds meer mensen die minder afhankelijk willen zijn van de gasprijzen en het gasnet, maar ook minder afhankelijk van de elektriciteitsprijzen en het elektriciteitsnet. Er zijn van oudsher particulieren met een eigen bosopstand of met houtsingels die nu door de hoge gasprijzen versneld overstappen op een bioketel die ze kunnen voeden met houtsnippers of stukhout van eigen land. Ook bij MKB-bedrijven valt nu makkelijker de keuze op een bioketel.

De markt voor de echt grote bioketels droogt op, door het wegvallen van de SDE, die trend heeft zich in 2022 voortgezet. Daar is nog sprake van vervanging en van retro-fit (o.a. in de aanloop naar de nieuwe emissie-eisen) waardoor onze leden daar nog omzet halen. Maar de focus van onze leden die grote ketels bouwen en leveren ligt echt wel op het buitenland.

5. Vereniging

Onze vereniging nam op 28 april in Deventer afscheid van haar zeer gewaardeerde voorzitter Eppo Bolhuis, met een borrel en diner na afloop van de ledenvergadering. Hij had op 26 april een koninklijke onderscheiding mogen ontvangen, voor zijn vele

maatschappelijke verdiensten waaronder zijn vele werk voor de duurzame energie en de NBKL. Binnen het bestuur vangen we zijn vertrek op door een spreiding van de vele taken en dat is wennen.

Dit jaar werd de adviesraad ingesteld die de NBKL gaat bijstaan met gevraagde en ongevraagde adviezen. In december mochten twee bestuursleden onze eerste adviesvragen aan de adviesraad voorleggen. De adviesraad bestaat eind 2023 uit Ria Kalf, Gerard Smakman, Gert Kooij en Jaap Koppejan.

De leden van de NBKL stemden op 28 april 2022 in met een gedragscode. Hierin leggen ze afspraken vast over onder meer de duurzame inzet van biograndstoffen en het goed betrekken van de omgeving.

Interne organisatie

We stonden in april stil bij het overlijden van Jan Wiesenecker, hij was een zeer betrokken bestuurslid en één van onze oprichters.

Het aantal leden van de NBKL veerde in 2022 weer licht op. Nog steeds zien we dat de leden die grote bioketels produceren en/of leveren hun activiteiten in Nederland sterk hebben afgebouwd. Zij richten zich op andere verduurzamingstechnieken of op de ons omringende landen waar de vraag nog steeds groeit.

De NBKL hield in 2022 twee ledenvergaderingen. Het bestuur kwam acht keer formeel bij elkaar en vijf keer in een informele setting. Tussen de (vice-)voorzitter en de secretaris is maandelijks overleg. De Technische Commissie is één keer bij elkaar geweest en de brandstofgroep is in 2022 niet bij elkaar gekomen.

Het bestuur van de NBKL bestond eind 2022 uit Theo de Groot (voorzitter), Alfred Chamoun (vice-voorzitter), Martin Neimeijer (penningmeester), Hemmo Hemmes (secretaris), Herwin Horstman, René Nijboer en Ben Schoormans.

Externe vertegenwoordiging

De NBKL is lid van de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE). Van de NVDE zijn bedrijven en brancheorganisaties lid uit de hele keten van de energievoorziening. Netbeheerders, energiebedrijven. Zon, wind, bio-energie etc. De NVDE toonde zich een krachtig pleitbezorger van bio-energie en acht de inzet van bioketels onontbeerlijk om de klimaatdoelen te halen en benadrukt de positieve interactie van bioketels met andere duurzame opties. Binnen de NVDE zijn diverse commissies en werkgroepen actief. Namens de NBKL zijn meerdere bestuursleden actief in verschillende werkgroepen. In 2022 is de Commissie Industrie toegevoegd aan het palet. Eppo Bolhuis nam afscheid

van de NVDE Werkgroep Steunmaatregelen voor Hernieuwbare Energie waar hij jarenlang voorzitter van is geweest.

In 2026 mogen er geen gasketels meer geplaatst worden, maar moet een alternatief worden geplaatst. Binnen de NVDE hebben wij gereageerd op het actieplan Hybride en op een onderzoek naar vormen van normering. Er wordt de komende tijd niet alleen naar hybride warmtepompen als alternatief gekeken, maar techniek-neutraal; d.w.z. dat ook bioketels en zonnewarmte volwaardig mee komen als alternatief van de gasketel.

Eppo Bolhuis droeg het stokje over van zijn bestuurslidmaatschap van de Stichting Duurzame Energie PrestatieKeur (DEPK) aan René Nijboer.

De NBKL werkt samen met het Platform Bio-Economie (PBE).

Het platform Biomassafeiten beheert en voedt een zeer informatieve website en draait nu naar tevredenheid en voorziet publiek en media van gedegen informatie over biomassa. Hemmo Hemmes heeft namens de NBKL zitting in de Stuurgroep Biomassafeiten.

De NBKL heeft het recht een afgevaardigde richting SCIOS te zenden. In september 2022 is de afvaardiging van Ruud van Empel vanuit de NBKL in het College van Deskundigen formeel bekrachtigd.

Installateurs

In 2022 mochten 31 erkende installateur van bioketels het keurmerk voeren. Samen met de formele opdrachtgever DEPK stuurt de NBKL een verkenning aan naar een mogelijke versterking van het keurmerk. De verkenning wordt door Topstukken uitgevoerd.

Ledenvoordeel

Door gezamenlijk een aanvraag te doen voor opname van certificaten van bioketels in de databank van BCRG kon de NBKL voor een aantal leden veel moeite en kosten besparen. Architecten, projectontwikkelaars en toezichthouders kunnen informatie over hun bioketels nu uit de databank halen voor bijvoorbeeld de EPC-berekeningen.

6. Communicatie

Pers

Er werden persberichten verspreid over het jaarverslag en de koninklijke onderscheiding van Eppo Bolhuis. In september werd een artikel van de NBKL geplaatst in het blad InstallateursZaken.

Publiek

Ons derde en vierde informatieblad verschenen dit voorjaar en gaan over betaalbaarheid respectievelijk CO₂.

In december kwam onze nieuwe website on-line te staan. Met een veel moderne uitstraling geven we gericht informatie aan het grotere publiek. Zo staan de erkende installateurs en de praktijkvoorbeelden prominent vooraan in beeld. Het aantal [verhalen](#) op de website van de NBKL groeit eveneens gestaag. U bent van harte welkom op: www.nbkl.nl

Via het algemene e-mailadres en telefoonnummer komen geregeld vragen binnen van studenten, journalisten, afnemers of van andere geïnteresseerden die direct of door één van onze leden worden beantwoord.

Netwerk

Ons netwerk, met name journalisten, hebben we actief geïnformeerd over het verschijnen van de informatiebladen. Op 25 maart organiseerde de NBKL een excursie voor een tiental ambtenaren langs drie locaties. Het bijspijkeren van hun kennis en zien hoe een bioketel in de praktijk werkt, maakte het voor de deelnemers een interessante en zinvolle dag.

Intern

De leden met 22 nieuwsberichten op de hoogte gesteld van onder meer de politieke ontwikkelingen, emissienormen en subsidies en webinars van andere partijen. De LinkedIn-pagina van de [NBKL](https://www.linkedin.com/company/nbkl/) <https://www.linkedin.com/company/nbkl/> groeit steeds verder in aantallen volgers, artikelen en video's. Voor de eigen leden en de erkende installateurs werd dit jaar één kennissessie georganiseerd, deze ging over het nut en werking van de BCRG.

++ ++ ++ ++